

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

(ВЛАСНИК МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА)

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ЗА ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за секретара треће класе начелства округа крагујевачког Александра Ђ. Младеновића, полициског писара прве класе среза рамског.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 15. августа 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Божидар Р. Вујић, секретар прве класе начелства округа крагујевачког, — на основу 70. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом која му према годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 15. августа 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I на предлог Министра Унутрашњих Дела решено је:

да се Живку Марковићу, полициском писару треће класе среза кочанског, уважи оставка коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства

Унутрашњих Дела, 15. августа 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Министарског савета, решено је:

да се Радослав Васић, полициски писар друге класе среза прилипског, — на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе у интересу исте.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 19. јула 1913. год. у Београду.

РАСПИСИ

Свима окружним начелствима.

У „Српским Новинама“ од 24. јула ове године обнародован је „Правилник за извршење закона о таксама“, којим су изближе објашњене многе одредбе из закона о таксама и прописана упуства за извршење тога закона.

Министар Унутрашњих Дела препоручује Окружном начелству да органима полициске и општинске власти у своме подручју скрене пажњу на овај „Правилник за извршење закона о таксама“, како би се закон о таксама правилно примењивао и како би се избегле одговорности органа власти.

Из полициског одељења Министарства Унутрашњих дела, П.М. 8067. — 6. августа 1913. године.

СТРУЧНИ ДЕО

ЗАДРУЖНО НАСЛЕДНО ПРАВО

ПО

ГРАЂАНСКОМ ЗАКОНИКУ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

(НАСТАВАК)

§. III. Нека спорна питања.

I. Питање о примени §-а 528. Грађ. Зак. појавило се, пред судовима, у једној интересантној форми коју треба, на овом месту, да нотирамо. Ствар је у овоме: када од два задругара један умре без деце, ко ће га наследити, да ли други задругар, по §-у 528., или сродник изван задруге, по §-у 527. Грађ. Зак.? У једном спору, Касациони Суд, као што вели Г. Драгић Павловић, у своме исцрпном чланку: *Наслеђивање у задрузи. Две разне одлуке Касационог Суда* (Архив, 1906., 25. XII.), својим примедбама од 7. Септембра 1905. год., Бр. 5442, „поништио је пресуду Апелационог Суда и нашао, да се задруга угасила смрћу једног задругара, када су задругу састављала само два лица, на према томе да је наступио наследни ред из главе IX а не XV Грађанског Законика“. Ево у осталом тих примедба, које је, пошто их Апелациони Суд није био усвојио, примила и Општа Седница Касационог Суда (одлука од 1. Новембра 1905. год., Бр. 9922.): „По §§ 57. и 507. Грађанског Законика под задругом се разуме смеша заједничког имања и заједнички живот између више пунолетних лица везаних сродством. Према томе, смрћу пок. Ивана, тужиочева брата, овај задружни однос престао је, јер је тужилац Драгић остао једино пунолетно лице у кући, способно за задружни живот и тада је кћи Иванова пок. Милица наследница свога оца по II одељку § 529 грађанског законика. Како је пак и Милица умрла као неудата и без потомака, то је суд био дужан тражење тужиоца да цени с обзиром на § 402. грађанског закона

по коме ако умрли нема ни оца ни браће нити њихове деце, имаће умрлог лица припада матери у наслеђе¹⁾. У другом једном случају, наставља Г. Д. Павловић, »Касациони Суд је одступио од свога гледишта у горњем примеру. Задругу су сачињавали Јован и Петар. По смрти Јовановој остану малолетна деца Љубомир и Драгиња, Љубомир умре као малолетан, без потомства, Петар оспори право наслеђа Драгињи, заснивајући своје тражење на задружном односу. Ваљевски суд одбије тужиоца од тражења но Апелациони Суд га досуди тужиоцу, и та пресуда постане извршном, јер ју је одобрила и општа седница Касационога Суда од 12. Априла 1906. године, № 3573. И тако сестра није могла наследити брата» (Loc. cit., стр. 414.). Најпре да кажемо да ово нису истоветни случаји, као што вели Г. Павловић. И заиста, у првом спору имамо то да је *de cuius*, кћи умрлога Ивана, брата и задругара Драгињевога, наследила свога оца Ивана по Решењу од 28. Новембра 1859. год., и тога момента задружни однос, који је постојао док је Иван био жив, престао је и њега је заменио смеснички, незадружни, однос пошто су сада били у заједници само Драгињ и синовица му Милица, наследница Иванова, са којом Драгињ, као са женским лицем, није могао задругу продужити. Отуда, на наслеђе Милицино, која је по смрти оставила, као најближе сроднице, своју матер и стрица Драгиња, имали су се применити прописи о наслеђивању у инкосним кућама, а по тим прописима је мати, као сродник другог кола (§§. 401. и 402. Грађ. Зак.), била преча од стрица као сродника трећег кола очеве лозе (§ 404. Грађ. Зак.). Из овога излази да је Касациони Суд овај случај правилно расправио. Међутим други случај је сасвим различан од првога, пошто је ту *de cuius*, Љубомир, који је оставио као најближе сроднице сестру Драгињу и стрица Петра, умро у задружном стању, због чега је његова заоставштина, а на основу §-а 528. Грађ. Зак., сасвим умесно досуђена стрицу Петру а не сестри Драгињи.

Живојин М. Перић.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О ИСТУПИМА

од

Д-Р ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

4. Механције, који своју механу са свима потребностима снабдевену не држе, нарочито ако немају леба, пића, сена, зоби и т. п.¹⁾

а) Радња састоји дакле у *пропу-*

¹⁾ В. исте одлуке Касационога Суда и код Гојка Никетића, *op. cit.*, стр. 38..

штању да се своја механа снабде свима потребама као хлебом, шићем и т. д.¹⁾

б) Сматра се као *отежљива* околност, ако механција не би имао хлеба, пића, сена, зоби или других овима подобних ствари („нарочито ако немају“).

в) *Кривац*. — В. 1 б.

г) В. 6.

5. Мефанције, лебари, касаци, свећари, који се усуде преко таксе, која им је од општинске или полицијске власти одређена, наплаћивати; у ком случају вратиће оно, што су преко таксе узели, ако то тужилац затражи²⁾.

а) Радња се састоји дакле у *наплаћивању преко таксе одређене од општинске или полицијске власти од стране механције, хлебара, касаци и свећара*.

б) *Кривац*. — В. 1 б.

в) Према § 372 ал. 3 кривцу се може за неко време забранити и упражњавање радње²⁾.

6. Механхије и пекари, који јексичан хлеб продају³⁾.

а) Радња се састоји дакле у *продавању јексичног хлеба*, т. ј. хлеба, који нема прописану тежину, од стране механције или пекара.

1^о Није дакле довољно, да је јексичан хлеб само умешен, већ треба и да је продаван. Но као „продаја“ се има сматрати наравно и излагање на продају.

2^о Законодавац помиње само механције и пекаре, ма да хлеб могу продавати и друга лица, те према томе продаја јексичног хлеба од ових лица није инкриминисана.

б) *Кривац*. — В. 1 б.

в) Прописано је поред казне:

1^о Да се хлеб има одузети у корист болнице, апсеника или општинске касе (§ 372 ал. 2 к. з.).

2^о Да се кривцу може за неко време забранити упражњавање радње (§ 372 ал. 3 к. з.).

VI. *Иступ из § 373 к. з.* — „Ко механу, вели се у овом §, *отвори без надлежног одобрења, да му се затвори. Ко отвори механу, почем је затворена, да плати у новцу од пет до двадесет талира, и опет да му се механа затвори*“.

1. Радња се састоји дакле у *отварању механе, која је од власти затворена*.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ЧУВАР

Ги де Мопасан.

Један наш стари пријатељ, г. Бонфас, велики ловац и велики при-

¹⁾ «Од механције се не тражи, вели *Ценил* (887), да држи скупоцене ствари, које се или ретко употребљавају или су брзом квару подложне, али на сваки начин да има оно, што једна обична газдинска кућа у Србији има, те да путнику удобну храну бар на бруу руку спремити и дати може.»

²⁾ В. прим. 1 код 3 в 2^о, која важи и за иступ из т. 5.

јатељ вина, човек, снажав, весео, пун духа, памети и подругљиве филозофије, причао је:

— Ја сам имао око тридесет и пет година и страсно сам ловио. У то доба, имао сам једно имање, усамљено, ограђено шумарцима врло добрим за зечеве.

Ја сам ту долазио само на четри до пет дана у години сасвим сам, јер ми мој кући намештај није допуштао, да доведем икаквог пријатеља.

Ја сам ту поставио, као чувара, једног старог жандарма у пенсији, доброг човека, замореног од дугог вршења тешке службе, строгог наспрам криваца; страхан је био према онима, који лове дивљач без дозволе. Он становаше сасвим сам далеко од села у једној малој кућици или, боље рећи, у једној колебици од два одељења. Једна од ових соба, преграђена је и један узан, али доста велики део за један кревет, орман и столицу, бејаше за мене остављен. Чича Кавалер, тако се звао чувар, довео је к себи свог нећака, једног несташка од 14 год. коме је посао био, да свакодневно иде за храну у једно село удаљено од кућице 3 километра и да старог чувара потпомаже у свакодневним пословима.

Овај дечко сув, висок и мало погрбљен имао је риђу косу, тако рапчешљану, да је изгледала као перје очупане кокошке, и тако ретку, да је изгледо ћелав. Он је имао, осим тога, огромне руке и циновске ноге. Имао је мале и светле очи. Он је мени дао утисак прљаве животиње. Он је спавао, на врх малих степеница, које су везивале две собе.

Али, за време мојих красних боравака у Павиљону, тако сам звао ту колебицу, Маријус, тај дечко, уступљиваше свој стан једној старици, Желести, која је била куварица.

Ја сам путовао из Руана на коњу, праћен Боком мојим кером, птичарем из Поату-а.

Угледам Сену, која је текла према хоризонту и кривудала је тако, да је изгледала као каква огромна змија.

С леве стране видео се Руан са својим сјајним торњевима, који су гордо дизали своде врхове к небу, а с десне, поглед се заустављао на удаљене висове покривене шумом.

Терајући коња час касом, час ходом, у пет часова стигох пред Павиљон где ме стари чувар и Желеста очекиваху.

— Добар дан господине. Јесте ли задовољни са здрављем?

Стари чувар не беше ништа од свог изгледа променио. Али се Желеста од пре четири године тако променила, да је нисам могао познати. За време док чувар, одведе коња у коњушницу, ја уђох са Желестом у кујну, која је служила за трпезарију.

Пошто је чувар одвео коња у коњушницу, дође к нама у трпезарију.

Још при сусрету оцазио сам, да је чувар био врло узбуђен. Био је забринут, хрђаво расположен и неспокојан.

Ја му рекох:

— Па лепо, чича Кавалеру, како вам је?

Он промрља:

— Како се узме. Има нешто, што ме баца у бригу.

Упитах га:

— Шта је то? Причајте ми.

Али он заврте главом:

— Не, још не, господине. Ја нећу да вас узбуђујем пре ручка. Не знајући шта ћу му више рећи, упитах га:

— А дивљачи? Имате ли их?

— Ох? дивљачи? Има их, има их.

Одједном, ја се сетих, да нисам видео Маријуса, од како сам дошао.

— А Маријус? где је он дакле?

Чувар се трже, и погледа ме попреко у лице:

— Па лепо, господине, ја сам волео то још одмах да вам кажем; да, ја сам то волео, то је нешто о њему...

— Па лепо, где је он сада?

— Он је у коњушници, господине, и тек што није дошао.

— Шта је он то учинио?

— Ево шта, господине.

Чувар се међутим колебао.

Пошто му се чело набра дубоким старачким борама, он поче дрхћућим дубоким гласом:

— Ја сам добро видео, да се ове зиме крије неко у нашој шуми, али никако нисам могао ухватити тог човека. Ја сам га вребао по најмрачнијим ноћима, али ништа. И после неког времена поче се крити по другим крајевима шуме. Ја сам просто ослабео од силног јада. Али, ухватити тог крадљивца,

било је као немогуће. По свој прилици, тај лупеж је дознавао за моје ноћне походе и за моје планове, тако да се благовремено могао сакрити.

Али, једног дана, чистећи Маријусове празничне чакшире, нађох два динара у његовом оделу. Одакле ли је добио ово, помислих?

(СВРШИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Суд општине лозничке у срезу ваљевском актом № 973. од 11. августа ове године упутио је питање овакве садржине:

— По свршеној демобилизацији и распуштању војске, хоће ли стари изабрати председници општински и кметови ступити на своје дужности кад се врате из рата, или ће и на даље остати њихови заступници да врше те дужности до новоодређених избора? —

Одговор:

Сходно прописима из члана 120. закона о општинама оним општинским часницима који су отишли на војне дужности одређени су заступници. Ти заступници морају бити разрешени од дужности чим се дотични часници врате из војске као слободни од војне обавезе, јер је престао разлог, који је и изазвао потребу заступања. — Према томе чим се одсутни председници и кметови врате на своје дужности, треба их у ове увести, а њихове заступнике разрешити од тих дужности.

* * *

Г. Рад. Бермановић, општински деловођа из Параћина актом од 9. августа ове године упутио је питање овакве садржине:

Суд општински актом од 30. јула ове године тражио је од надлежног пореског одељења, да му пошаље распоред порезе за ову годину ради израде гласачких спискова. Поводом овога тражења, пореско одељење је актом од 5. августа ове године одговорило општинском суду, да му тражени распоред пореза за ову годину не може послати, јер услед нередовних прилика распоред порезе није могао бити готов. Према овоме не може се знати, када ће пореско одељење бити готово са

расправом порезе за ову годину, и када ће се моћи израдити неизбучни гласачки спискови по закону о општинама. — Пита се: шта у овом случају треба општински суд да предузме и да ради, па да не буде одговорности до органа општинске власти, кад овакви случајеви нису законом предвиђени?

Одговор:

Свака општина мора имати један неизбучни списак гласача. Овај списак састављају надлежни општински судови на основу распореда пореског за дотичну годину пореску по одредбама закона о општинама. У овај списак уписују се сви пунолетни мушки порески обвезници према члану 15, 17., 18., 30. и 180. а. закона о општинама, који плаћају најмање петнајест динара непосредног пореза годишње, рачунајући ту и стални државни прирез, редом како се затеку у пореским књигама, или како се буду у порезу принављали све до дана прављења списка. — Пореска одељења су дужна до 1. августа сваке године послати надлежним општинским судовима оверен препис пореских распореда за ту годину заједно са свима приновљеним обвезницима до тога дана. Порески распоред мора имати датум и нумеру, печат и потпис управника одељења. Поред тога при крају пре потписа, мора бити словима назначено колики број има пореских обвезника као и колики број листова има у распореду. — Од 1. августа па до краја истог месеца дужни су општински судови да направе гласачки неизбучни списак за своју општину. У тај списак уписују се редом сви, који по члану 21. закона о општинама треба да буду уписани, пазећи, да се не уведе ни један, који према члану 30. и 32. истог закона нема право гласа. При крају списка назначује се словима: број уписаних гласача и број листова тога списка. За тим се ставља нумера и датум, па га општински суд са деловођом оверава и ставља печат. — Овако спремљен списак, заједно са потврђеним преписом свега што он садржи, шаље општински суд првога раднога дана месеца септембра сваке године надлежном првостепеном суду на потврду. Првостепени суд, кад добије ове спискове, сравњује их и по-

тврђује па најдаље у року од пет дана један враћа дотичној општини а један задржава за себе. У потврди се нарочито наглашује, колики је укупан број унесених лица у списак, па то за тим потписују председник и секретар или њихови заступници, додајући датум, нумеру и печат. — Из овог потврђеног неизбучног списка свака општина најдаље до 20. септембра сваке године мора саставити азбучни гласачки списак за свако гласачко место, стављајући одмах после редног броја и број који стоји у неизбучном списку пред дотичним именом. — На закључку сваког азбучног списка означује се словима број листова, број гласача по словима и укупно. За тим се сваки списак утврђује општинским печатом и потписом председника, два члана општинског суда и општинског деловође. Општине, које имају више гласачких места, морају удељавати азбучне гласачке спискове још и с обзиром на чл. 36. закона о општинама. По овоме азбучном гласачком списку врше се све зборске радње као и избор општинских часника. За свако гласање употребљава се препис истог списка, који општински суд оверава. — На дан 21. септембра сваке године општински суд шаље надлежном првостепеном суду на потврду овако састављен азбучни гласачки списак у два оригинална примерка. Кад првостепени суд прими азбучни гласачки списак, уверава се да ли је састављен у законом облику, а по том пореди примљене примерке списка са неизбучним списком који је у његовој архиви, па ако се увери, да је уведено неко лице, кога у неизбучном списку нема, изоставља га, а ако је изостављено неко лице, које је требало бити уведено, он га уводи у азбучни списак. После поређења, суд потврђује списак најдаље за десет дана од пријема и један примерак одмах шаље општинском суду за варош, у којој је седиште првостепеног суда, непосредно, а за остале општине преко надлежних полицијских среских власти, задржавајући други примерак за своју архиву. У потврди се назначује: под којим је редним бројем и кога слова првостепени суд изоставио или додао кога гласача. Поред печата и датума, потврду потписују председник и секретар

суда или њихови заступници. — Ако општински суд не поднесе у законом року бирачке спискове надлежном првостепеном суду, првостепени суд га позива, да то накнадно учини у року од пет дана, а у исто време по званичној дужности предузима истрагу противу одговорних општинских часника и службеника за неизвршење ове њихове дужности, како би ови били кажњени за дело из члана 163. закона о општинама, по коме се сваки орган општинске власти, који пропусти или одрече да изврши на време дужности које су му законом о општинама одређене, кажњава са сто до пет стотина динара. — Према изложеноме, суд дотичне општине добро је урадио, што је тражио распоред порески од надлежног пореског одељења за ову годину. — Кад пореско одељење није тај распоред ни после тога захтева послало у законом року, до органа општинске власти не може бити одговорности због неблаговремене израде неизбучних и азбучних гласачких списка. Да ли је пореско одељење било у немогућности да порески распоред пошаље и да ли има и какве одговорности због тога до пореског одељења, то је ствар оцене факта. Тек за то не могу одговарати органи општинске власти, што им пореско одељење није послало материјал за израду гласачких списка. — На општинском суду је у овом случају била само дужност да о стању ствари благовремено извести своју надзорну власт, (те да о томе надзорна државна власт буде упозната), и да тим начином скине са себе сваку одговорност, која би по закону о општинама имала да наступи према органима општинске власти због неизраде неизбучног и азбучног гласачког списка.

Суд општине танђанске службеним актом од 14. фебруара ове године упутио је питање овакве садржине:

Код општинског суда бива често случај да поједини грађани престану суду и полажући новац траже откуп појединих имања, за која постоје тапије потврђене једино код општинског суда или за које не постоје тапије већ једино признанице о пријему куповне цене за

имање. Пита се: кад постоји право откупа, и на који се начин откуп врши?

Одговор:

Тапија, да би имала потпуну важност, треба да буде потврђена не само општинским судом него и полицијском влашћу а по том треба да буде потврђена и од стране надлежног првостепеног суда. За пренос пак непокретних добара није надлежан општински суд већ првостепени, према чему ни о откупу имања не може репавати општинска власт. — Закон је дао право извесним лицима, да имају првенствено право на куповину непокретних добара. Таква лица су смесничари и најближа родбина, која би дотична имања могла по закону наследити. Право првенства на куповину, означено у § 670. грађанског закона, изузетно је и њиме се ограничава слободно право располагања својином; према томе оно се има ограничити стриктно на лица напред поменута. У случају продаје непокретних добара, продавац треба да јави онима, који право првенства за куповину имају. При откупу смесничар је пречи од рода, т. ј. смесничар има прече право на откуп него рођак продавачев, који би дотично имање наследио. — Ако продавац не јави онима, који првенство на куповину имају, онда ови имају право за тридесет дана од дана продаје, коју је суд потврдио и објавио, да прекупе дотично непокретно имање. После тридесет дана право прекупа престаје. — Онај, који мисли, да првенство куповине има, ако хоће да имање прекупи, мора готове новце по погодби закљученој положити у судске руке. Сама изјава о откупу, без полагања новца у означеном року, нема никакве вредности; истеком рока од тридесет дана угашено је право откупа. — Кад се појави питање, коме од више заинтересованих лица припада право на првенство откупа, то ће питање суд расправити оцењујући све што би било потребно за доношење праведне одлуке. Ако је непокретно имање било изложено продаји путем јавне лицитације, онда нико нема право на прекуп. Ко што год на јавној продаји купи, остаје његова својина у сваком случају сем кад би продаја вршена под условом, да зависи још од чијег одобрења.

* * *

* * *

Мил. М. Вељ. упутио је 4. августа ове године питање о томе, колику таксу треба наплаћивати приликом потврде пуномоћја?

Одговор:

Такса за уговор о пуномоћству за вођење туђег посла из Т. броја 16. закона о таксама одређена је у два динара и плаћа се у таксеним маркама. Али пошто свако пуномоћство мора по § 80. грађанског судског поступка бити потврђено, то се поред ове таксе из Т. броја 16. закона о таксама плаћа и таксе за потврду из Т. броја 43. закона о таксама у износу два динара. Кад се наплати и такса од пола динара за молбу, којом се тражи потврда пуномоћја, онда све таксе око издавања пуномоћја износе четири и по динара.

* * *

Суд општине бресничке актом № 1458. од 15. августа ове године упутио је питање овакве садржине:

Суд општине је нашао, да је по званичној дужности дужан старати се о уредном шиљању новца војним обвезницима и водити рачуна о уредном предавању новца обвезницима, кад им исти шаљу њихове фамилије; за то је суд општински молио поштанско-телеграфску станицу у Чачку за извештај, да ли је предато десет динара једном војнику, коме је овај новац послат преко те поштанско-телеграфске станице. Али станица није хтела дати одговора о овоме а навела је, да се званичним актом општинског суда не може отпочети трагање по овоме. Пита се: да ли је радња општинског суда правилна, и да ли поштанско-телеграфска станица мора да извиди, шта је са овим новцем и да о томе извести општински суд?

Одговор:

Суд општински свакојако из добре намере упутио је поменути акт поштанско-телеграфској станици и та добра намера је могла и оправдати поступак општинског суда. Али станица је тако исто власна не дати никаква следства томе захтеву општинског суда и то са ових разлога: овде је у питању приватна пошиљка новца, те ако пошиљалац истог сматра или сумња

да новац није предат ономе, коме је намењен, требао је се обратити истој поштанско-телеграфској станици и од ње извештај и потерницу тражити; сем тога општински суд није надзорна власт над поштанско-телеграфском станицом, те станица и није дужна давати општинском суду обавештења у циљу контролisanja радње станичине. Према томе најбоље би било, да је општински суд упутио заинтересовано лице поштанској власти, да код ове види и уради што треба ради констатовања шта је учињено са овом новчаном пошиљком.

* * *

Суд општине врбовачке актом № 793. од 15. августа ове године упутио је питање овакве садржине:

Општина врбовачка у срезу бољевачком има своју општинску шуму, одакле вози дрва за огрев школе и суднице, а ову шуму не употребљава за пашу стоке, јер је земљиште под гором и нема траве. — Општински суд сваке године, изван део својег земљишта сеје кукурузем или пшеницом, те отуда кукуруз уноси у општински кош, и на тај начин замењује купљење кошевске хране, а пшеницу продаје и новац уноси у фонд за зидање цркве у овом селу; и на овом земљишту, засејаном усевима, стока оvd. грађана не пушта се на пашу. — За плаћање порезе на ово земљиште (браник и општинску њиву), од пописа земљишта на овамо, суд је распоређивао сваке године по један динар на све пореске личности, а ресто пореза на ово општинску утрину распоређивана је на грађане према броју и врсти стоке, коју су оvd. грађани пуштали на пашу у утрини. До сада је пореско одлење бољевачко увек овакве распореде утринског приреза потврђивало, пошто се лично увери о умесности оваквог разреза приреза за утринску порезу. — За исплату утринске порезе ове општине за пр. годину, суд са одбором донео је одлуку, у којој је као и раније године означено, да свака пореска личност плати по 1 динар за порезу на општински браник и њиву, а ресто да се наплати према стоци, коју су грађани пуштали на пашу у општинску утрину. — Ову је одлуку Начелник среза бољевачког решењем својим задр-

жао од извршења као незакониту, из разлога, што по чл. 12. Зак. о непосредном порезу, порез на утрине наплаћује се од лица која своју стоку на општ. утринама и јавним испустима пасу и то према броју и врсти стоке, а не од свих пореских личности. — Пита се: је ли је предње решење начел. среза бољевачког на закону основано, и ако јесте, шта суд да ради и како разрез утринског приреза да изврши, те да све пореске личности подједнако поднесу ово плаћање, пошто се за све грађане искоришћава шума и њива општинска, јер ако би се цео порез наплаћивао од лица која пуштају стоку на пашу у општинску утрину, онда би се неправедно од њих наплаћивао и порез на општински браник и њиву где се стока не пушта на пашу.

Одговор:

Порез на утрине према члану 12. закона о непосредном порезу плаћају општине, па га распоређују и наплаћују од оних, који своју стоку на општинским утринама и јавним испустима напасају, и то према броју и врсти стоке, а где би утрине или испусти општински били тако велики, да општине не би могле да поднесу плаћање пореза на њих, општински збор може на предлог суда дотичне општине донети одлуку: колико од поменутих земаља задржава за општину а за колико земљишта да се учини предлог Министру Финансија, да га или прими као државну својину или да га подели оближњим селима или општинама. — Сем тога по тачки 3. члана 86. закона о општинама општински збор решава о начину употребе и уживању општинске утрине (али не може давати под закуп утрину без одлуке општинског односно сеоског збора). — Према изложеноме излази, да општински суд може распоређивати утрински прирез само на оне грађане, који своју стоку напасају на општинској утрини и то према врсти и броју стоке, која се на утрини напаса, а према одлуци општинског одбора. — Али, кад је начелник среза бољевачког задржао од извршења поменути у питању одлуку општинске власти, свакојако да је ту био неспоразум због нејасности одлуке општинске власти, јер, да је у тој одлуци тачно

назначено, да се, независно од шуме (браника) и њиве општинске, пореза за оделиту утрину наплаћује како закон о порези наређује, срески начелник ту одлуку не би задржавао од извршења. Са свим је друга ствар, да ли општински суд са одбором правилно поступа, кад на име порезе за шуму и њиву општинску подиже од сваке пореске главе по један динар; ово треба расправљати с погледом на то, да је општина дужна да плаћа порезу на своја имања и да те издатке има да чини по буџету, а да за покриће буџетских издатака може од грађана купити само прирез по стопи непосредне порезе, коју грађани плаћају. — Ваља додати, да је општински суд са одбором требао да изјави жалбу противу решења среског начелника, ако је сматрао, да решење надзорне власти не одговара закону, па би се на тај начин ова ствар дефинитивно и правилно расправила.

К.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Лига против јавног неморала. — Пре неколико месеци образована је у Антверпену Лига против јавног неморала. — Циљ ове лиге је, да се бори противу јавног неморала у свима његовим формама. У том циљу лига ће проучавати садање морално стање, изналазити средства за отклањање постојећих злоупотреба, обавештавати свет, старати се да се поштују закони и постојећи прописи, настојавати да мудрост буде унета у власт законодавну и административну, и по потреби помагати оне, којима помоћ ове лиге буде потребна. — Ова ће лига специјално радити противу; проституције и онога што стоји у вези са њоме (трговина белим робљем, експлоатисање малолетних и несретних жена, употреба женске послуге по кафанама, крчмама итп.); пропаганде нео-малтуских идеја и побацивања; излагања неморалних слика и репродукција; порнографске лектуре; неморалних представљања по позориштима, музичким салама, биоскопима; алкохолизма и зала које алкохолизам повлачи. — Ова лига створена ван сваке идеје политичке или религиозне, има већ велики број чланова, који

припадају елити друштвеној. — Лига је почела показивати велику активност. Благодаречи њеним тајним агентима, она открива судској власти неке деликте, које није могла одкрити полиција услед малог броја полицијских органа и услед разгранатости осталих послова полицијских. — Лига је створила једну *моралну полицију*, онако исто као што су установљена поједина друштва за надзор, чији агенти имају за задатак, да штите грађане противу лопова, или исто онако као што сопственици права на лов имају своје чуваре лова којима је дужност да хватају самовласне ловце и крадљивце дивљачи. — У овој моралној полицији жена, као орган за чување наравствености, игра видну улогу, јер она лако успева тамо где сва наука и финоћа полиције и детектива остају без стварног резултата. — Лига често приређује и конференције, на којима се са великом корисношћу третирају питања, која стоје у вези са јавним моралом.

* * *

Одговорност грађанска због професионалних погрешака. — Једна службеница поштанска у Француској имала је доњи део браде обрастао длакама; украс врло непријатан за женске. Она се обратила једном доктору, како би јој овај уклонио длаке са браде. Доктор је помоћу зракова X скинуо длаке; али овај поступак је био врло недовољан за пацијенткињу. На лицу су јој остали стални трагови од опекотина, који су потпуно ружили младу жену. С тога је она тражила од доктора накнаду оштете, оснивајући своје тражење на постојању професионалне погрешке, коју је извршио доктор бирајући начин, на који ће длаке уклонити. — Првостепени суд је одбацио тражење молиће као неосновано, али старији суд, разматрајући овај предмет, нашао је, да има места накнади, и ову је у суми од пет хиљада динара досудио тужиљи разлажући мотиве овако: доктор је извршио озбиљну погрешку приступајући опасном лечењу помоћу зракова X у овом случају, у коме је тужиља трпела само од неестетичке појаве на телу, јер она није била у таквом стању здравља, да би било потребно приступати лечењу, у ствари опасном,

а не обавестити је предходно о опасности, којој се евентуално излаже употребом таквог начина лечења.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Светислав М. Ивановић, из Роћевца који одговара за више опасних крађа побегао је из среске болнице где је био на лечењу.

Светислав је стар 17. година, средњег раста, у лицу црномањаст, на левој ноzi има ујед од пса.

Депеша начелника среза ресавског Бр.

Миљивоје Павловић шлосер и **Светислав Живановић** машин. бравар одговарају за крађу али се налазе у бегству, обојица су стари 18—20. година, Светислав је средње величине у лицу је црн, сувоњав.

Акт топчидерске полиције Бр. 2124.

Пренк Фрок и **Симон Никола** из Смола, извршили су убиство па затим побегли.

Пренк је стар 22. године, раста средњег, смеђ, очију црних, бркова малих, брија се, на глави носи перчин.

Симон је стар 18. година, раста је малог, очију плавих, носав, нос малог.

Обојица су наоружани брзометним пушкама.

Акт начелника среза Таковског Бр. 1436.

Јован Ковачевић из Панчева притвореник начелника среза пољског округа ваљевског који одговара за опасну крађу побегао је. из окружне болнице где је био на лечењу.

Јован је стар 18. година, средњег раста, смеђ, сувоњав.

Депеша начелства округа ваљевског Бр. 6174.

Миљија Живановић из Јабланице, среза бољевачког притвореник начелства округа моравског побегао је.

Миљија је стар 27. година, средњег раста, у опште смеђ, бркове брије.

Депеша начелства округа моравског Бр. 6018.

Наталија кћи **Новице Лавића** из Ђелија, која одговара за више опасних крађа, побегла је из привора.

Наталија је стара 19. година, висока, плава.

Депеша среског суда Бр. 2549. Лазаревац.

Драгомир Јеросимић из Папучака, који одговара за неколико опасних крађа, побегао је из затвора суднице општине папучачке.

Драгомир је стар 23. године, црномањаст сувољав.

Депеша начелника среза ваљевског Бр. 7099.

Живојин Митровић-Милосављевић радник у редакцији „Балкан“ извршио је фалсификат па затим побегао.

Живојин је родом из Ратара у срезу расинском, стар је 20. година, средњег раста, црномањаст, носав, одело носи на себи грао боје.

Акт кварта дорћолског Бр. 4137.

ПОНОВНЕ ПОТЕРЕ

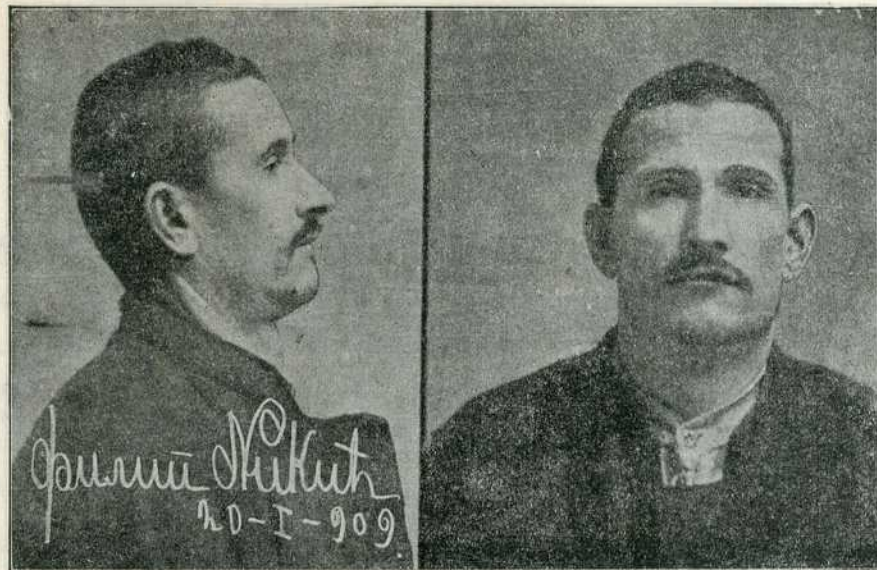
Филип Никић-Николић, осуђеник нишког казног завода, чију слику износимо, побегао је 28. јула 1912. године, па пошто је продужио, да чини казна дела, у друштву са Вуксаном Радовановићем, оглашеним хајдуком, то је од стране начелства округа топличког актом № 7126 од 31. јула 1912. године позван да се у законом року пријави најближој полициској власти, па како то није учинио, оглашен је за хајдука, и ни до данас није ухваћен.

Родом је из Космаче, среза косаничког, стар је 37 година, стаса висока, очију угасито-жутих, косе плаве. Од особених знакова има: на долактици десне руке белу флеку непривилна облика величине 3/2.5 см. за 4 см. испод превоја лакта, страна спољна; младеж величине кукурузног зрна за 2.5 см. испод десне јагодице и за 2.5 см. удесно од десне поздрве; белегу од посетотине права линија, правца верти-

калног, величине 1 см. на средини левог брка; горњу усну расечену и младеж мањав величине кукурузног

1908. године, па ни до данас није ухваћен.

Радосав је стар 29. година, сред-

зрна на средини леве стране вилице.

Акт Управе нишког казног завода број 2018.

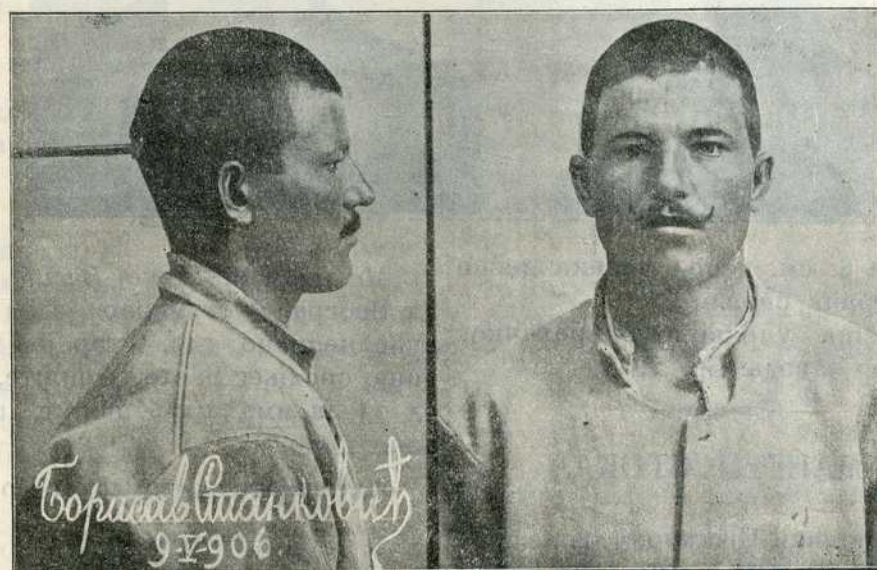
Ворисав - Боривоје Станковић, осуђеник београдског казног завода, чију слику износимо побегао је 19. маја ове године па ни до данас није ухваћен.

Родом је из Ђуприје средњег раста, очију жућкасто-плавих, косе затворено плаве, од особених знакова има: брадавицу мањаву величине сочива за 5. см. у лево од левог угла уста.

њег раста, очију жуто — зелених, косе и браде затворено плавих; од особених знакова има: а) младеж величине пшеничног зрна за 6 см. изнад и у десно од десне сисе и б) младеж величине зрна од сочива за 6 см. испод десне сисе и за 10. см. у десно од медијаме.

Депеша Управе пожаревачког казног завода Бр. 1767.

Светислав Ђорђевић, осуђеник пожаревачког казног завода, чију слику износимо, побегао је 24. јула 1909. године, па ни до данас није ухваћен.

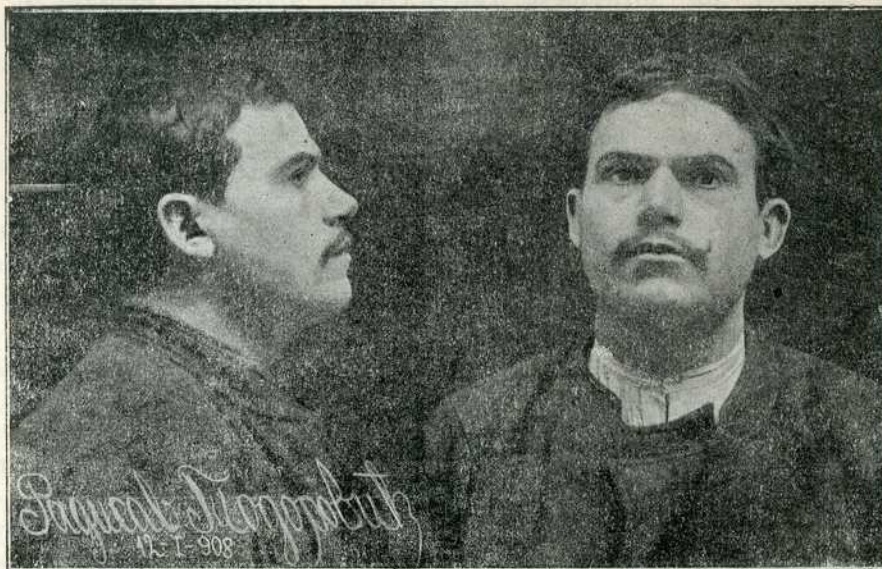
Депеша Управе београдског казног завода Бр. 1733.

Радосав Тодоровић, осуђеник пожаревачког казног завода, чију слику износимо побегао је 9. јуна

Светислав је родом из Ниша, по занимању бравар, стар 27. година, раста средњег, жућкасто-зелених очију, косе угасите, од особених знакова има: а) белегу од опекотине, неправилног облика, ве-

личине 2/1 см. удаљена за 11. см. изнад превоја леве шаке страна спољна; б) белугу од опекотине у

облику петпарца, удаљену за 13. см. изнад превоја десне шаке, страна спољна; в) младеж величине кукурзног зрна, удаљен за 4. см. у лево од левог угла уста; белугу неправилног облика, величине 9/5 уда-

из Кркља, нестала је ових дана. Стана је стара 30. година, средњег раста, од одела на себи има црвену антерију и кецељу.

Акт начелника среза криво-паланачког Бр. 3347.

љену за 6. см. испод чланка десне ноге страна спољна.

Депеша управе пожаревачког казненог завода Бр. 2941.

МАНГУП СТОКА

У општини Иваначкој, налази се један мангуп **коњ**, длаке мрко - доратасте са јахаћим прибором без узде.

Депеша начелника среза грочан-Бр. 6482.

ТРАЖЕ СЕ

Стана жена Стојка Станковића,

Леш је мушког пола, стар 12. до 14. година, лица округла, косе смеђе кратко ошишано.

Депеша начелника среза пожараевачког Бр. 8994.

У реци Морави нађен је један непознати човечији **леш**, дужине 130 см. косе кратке.

Депеша градског и среског суда Бр. 2858. Пожаревац.

КРАЂА СТОКЕ

Непознати лопов украо је Љубомиру Стефановићу, из Јасенка, једну **краву**, стару 4. година, длаке беле, на репу пернаста, без роваша.

Депеша начелника среза посавског округа београдског Бр. 7468.

Непознати лопов украо је Јовану Анкићу, из Баћевца, једну **ждребицу**, стару 2¹/₂ године, длаке доратасте,

Депеша начелника среза посавског округа београдског Бр. 7336.

Непознати лопов украо је Јовану Л. Стублиновићу, из Дражевца, једнога **ждребца**, старог 2¹/₂ године, длаке доратасте, цветаст, брњаст, у три ноге путаст.

Депеша начелника среза посавског округа београдског Бр. 7419.

Непознати лопов украо је Јеврему Станојевићу, из Шуљковца, једну **кобилу** стару 8 година, доратосту, на челу мало цветасту, са белим пругама преко груди.

Депеша начелника среза беличког Бр. 12.156.

Милош син Анке Васић удове из Београда отумарао је од своје куће незнано где, стар је 12 година, средњег раста, у опште, смеђ, од одела има плав капут, панталоне црне.

Акт кварта палилулског Бр. 5180.

НАЂЕНИ ЛЕШЕВИ

На ушћу Мораве избацила је вода један детињи непознат **леш**.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Димитрију Вељковићу, из Бољевца, нестало је један **коњ**, стар 12. година, длаке врране, у задњу ногу чарапаст, са жигом „в“.

Депеша начелника среза бољевачког Бр. 7550.